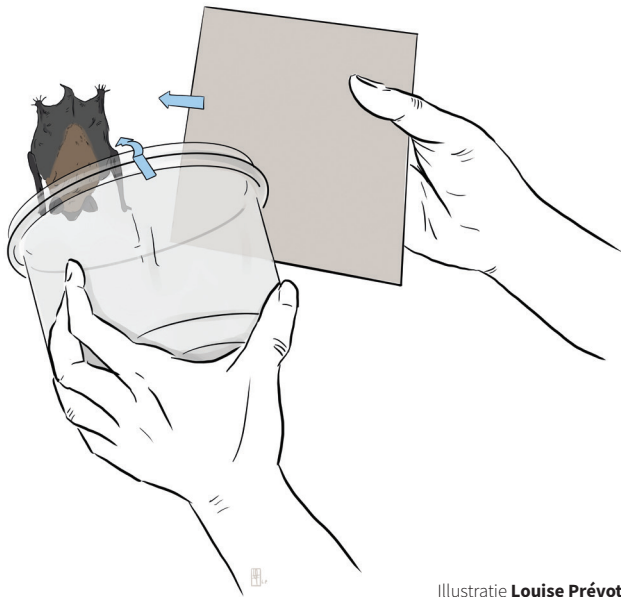

VLEERMUIS IN HUIS, WAT TE DOEN?

Een vleermuis verdwaald in huis, wat te doen? Zoals gezegd zoekt de meervleermuis graag onze huizen en gebouwen op. In juli en augustus, als jonge, onervaren dieren voor het eerst uitvliegen, kan een jong ons huis binnenkomen. Dát is nooit z'n bedoeling! Het diertje zal in paniek rondvliegen, op zoek naar een uitweg. Probeer een binnen rondvliegende vleermuis niet te vangen, maar maak de ruimte donker en zet het raam naar buiten wagenwijd open. Zo kan het vleermuisje in de avondschemering het huis snel verlaten.

Wanneer een vleermuis in de tuin of in huis niet wegvliegt, is er iets anders aan de hand. Het diertje kan dan gewond of ziek zijn. Raap het niet met blote handen op. Als het nodig is om de vleermuis in veiligheid te brengen – zodat bijvoorbeeld kinderen of een kat er niet bij kunnen – dan kan het met een omgekeerd potje en een stukje karton gevangen worden.

Illustratie Louise Prévot

Neem daarna contact op via vleermuis.net of de dierenambulance. Zij zullen je adviseren of sturen een deskundige langs.

Foto Rob Koelman

WIL JE MEER WETEN?

Lees het artikel *'Woningisolatie bedreigt de meervleermuis'* in De Levende Natuur (DLN), te vinden op de website www.meervleermuis.nl

Voor vragen en advies: www.vleermuis.net,
www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen en
www.checklistgroenbouwen.nl

Interesse in een vleermuisexcursie? Kijk eens op:
www.nachtvandeveleermuis.nl

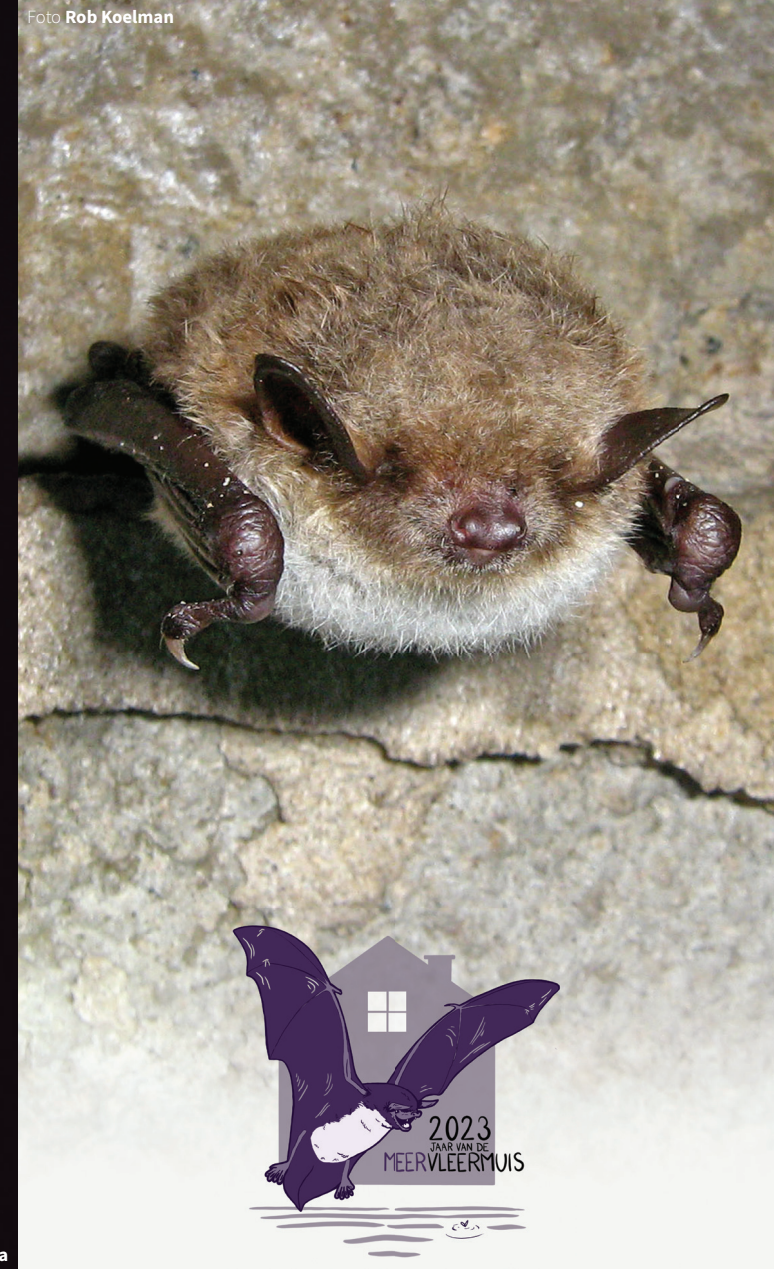
Foto Kamiel Spoelstra

Colofon

Deze folder is een uitgave van de Zoogdiervereniging en de Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN).

Tekst: Jan P.C. Boshamer, Kris Lammers | Foto's: Rob Koelman, Kamiel Spoelstra, Zomer Bruijn | Illustraties: Louise Prévot en Peter Twisk | Opmaak: Eveline van der Jagt

Meervleermuizen houden van mensen, maar houden mensen ook van meervleermuizen? Dat zou eigenlijk wel moeten! Meervleermuizen wijzen ons op een mooie, gezonde en fijne leefomgeving waar mens en natuur elkaar ontmoeten.

ALGEMENE INFORMATIE

Vleermuizen zijn de enige zoogdieren die écht kunnen vliegen. In Europa zijn alle vleermuizen insectenetters, zo ook de meervleermuis. Omdat vliegen waanzinnig veel energie kost, moet een vleermuis per nacht zo'n derde van z'n lichaamsgewicht aan insecten vangen. Het menu bestaat uit schietmotten, kevers, langpootmuggen, eendagsvliegen en spinnen. Dansmuggen en nachtvlinders vormen het hoofdvoedsel. Meervleermuizen jagen boven grote open watervlakten, boven kanalen, rivieren maar soms ook boven weilanden. Het zijn erg goede vliegers, die vaak het grootste deel van de nacht op jacht zijn naar insecten.

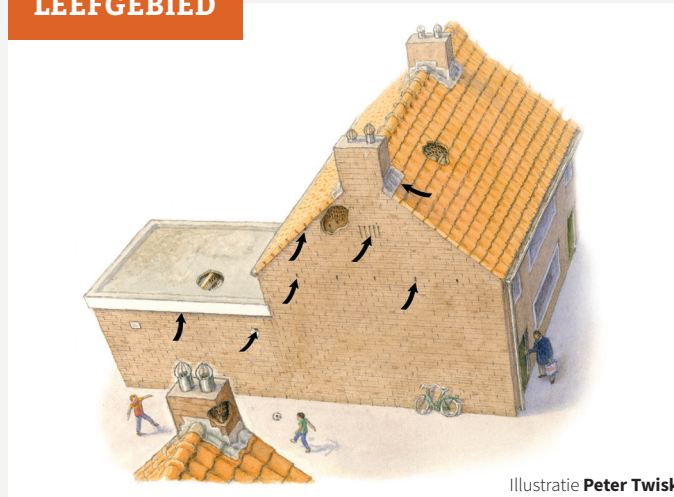
Meervleermuizen zijn kleine dieren, maar ze kunnen wel oud worden; vijf tot zeven jaar is normaal en leeftijden tot meer dan twintig jaar vormen geen uitzondering. Ook krijgen ze maar één jong per jaar, dit maakt ze erg kwetsbaar. Vooral in de tijd dat er jongen zijn, leven de meervleermuizen in grote groepen in onze huizen en gebouwen. Meestal merken we daar niets van, maar soms kan er wel wat gepiep gehoord worden.

Illustratie Peter Twisk

De vleermuizen hangen in de spouwmuur of op andere veilige, warme(re) plekken. En juist hier gaat het mis: in onze drang om ons energieverbruik te verlagen, willen we massaal onze huizen isoleren. Naast de dakbedekking, worden vooral de spouwmuren nabehandeld. We kunnen het effect van alle verduurzamingsmaatregelen goed terugzien op de populatie meervleermuizen. Deze loopt namelijk al enkele jaren met tientallen procenten terug. Wat de Europese populatie ook niet helpt, is dat het grootste deel daarvan in het Nederlandse laagland voorkomt. Eigenlijk lijkt de problematiek van de meervleermuis op die van onze nationale vogel de grutto: ook daarvan leeft het grootste deel van de Europese populatie in ons dichtbevolkte land.

LEEFGEBIED

In het laaggelegen noordwesten van ons land leven de meeste meervleermuizen. Ze hebben een sterke voorkeur voor huizen uit de jaren 50 tot 80. Deze huizen beschikken bijna allemaal over een spouwmuur, maar deze is tijdens of sinds de bouw niet geïsoleerd. Zo'n ruimte is in een perfecte plek voor een kraamkolonie: veilig, droog en warm! Vanaf eind april zoeken de dan drachtige vrouwtjes elkaar op in zo'n locatie, het kan dan gezellig druk worden!

HET JAAR ROND

In onze gematigde klimaatzone houden alle vleermuizen een winterslaap, want in de winter zijn er té weinig vliegende insecten om aan de hoge energiebehoefte te voldoen. Wanneer de dieren halverwege maart ontwaken, hebben ze even tijd nodig om weer op gewicht en in goede conditie te komen. Bij gunstige weersomstandigheden en een voldoende groot voedselaanbod kunnen de vrouwtjes in april zwanger zijn. Ze zoeken elkaar dan op in zogenaamde kraamkolonies, waar dan halverwege mei hun jong geboren wordt. Een meervleermuisvrouwtje is een supermoeder die veel energie steekt in het grootbrengen van haar jong. Als de jongen groot genoeg zijn, blijven ze tijdens de jacht van de moeder achter in een grote 'crèche' in het kraamverblijf, het is daar dan een drukte van belang. Na drie tot vier weken kunnen de jongen zelfstandig vliegen en leren ze jagen; hierna vallen de grote kolonies uit elkaar.

Half juli breekt de migratieperiode en daarbij de paartijd aan. In deze tijd kunnen we mannetjes én vrouwtjes op allerlei plekken in kleine groepjes aantreffen. Vleermuis-kasten worden in deze periode nog wel eens als tijdelijk onderkomen gebruikt. In september / oktober gaan de meervleermuizen op zoek naar een veilige winterslaapplaats. Spouwmuren zijn zowel 's zomers als 's winters van belang voor (meer)vleermuizen. Dat betekent dat wanneer er spouwmuren na-geïsoleerd worden, de kans groot is dat er veel meervleermuizen (of andere soorten) verloren gaan.